

#DANAS JE EUROPSKI DAN SJEĆANJA NA ŽRTVE SVIH TOTALITARNIH I AUTORITARNIH REŽIMA#

U Donjem Maclju u subotu je održana komemoracija i posljednji ispraćaj 500 hrvatskih žrtava čiji su posmrtni ostaci ekshumirani i preuzeti iz grobnica na području Republike Slovenije, a nazočio im je i **potpredsjednik Vlade i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved**.

Posmrtni ostaci žrtava **ekshumirani su iz četiri masovne grobnice u Sloveniji – Trebče, gdje je pronađeno 10 žrtava, Podstenice/Rugarski klanci, gdje su pronađene 22 žrtve, Košnica pri Celju, gdje je pronađeno 307 žrtava i Cerklje ob Krki, gdje je pronađena 161 žrtva**. Na kostima su utvrđeni brojni tragovi nasilne smrti, među kojima višestruki prijelomi, tragovi udaraca tupim predmetima te prostrijelne i strijelne ozljede, a riječ je o 500 mladih muškaraca, među kojima je bilo i maloljetnika.

Komemoracija je održana kod Spomen-crkve Muke Isusove, uoči obilježavanja Europskog dana sjećanja na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima. Nakon svete mise zadušnice održani su sprovodni obredi uz blagoslov lijesova i molitvu. U znak pijeteta prema stradalima položeni su vijenci te zapaljene svijeće.

Ministar Medved podsjetio je kako završetak Drugog svjetskog rata za tisuće hrvatskih vojnika i civila nije značio mir, već početak Križnog puta. Zarobljenici su prolazili kroz Sloveniju i Hrvatsku, a brojna su stratišta postale šume, rudarska okna, rovovi i jame. Naglasio je da su obitelji desetljećima bile prisiljene šutjeti, no da tragovi tih stradanja ponovno izlaze na vidjelo te da se istina nalazi u posmrtnim ostacima.

„Danas prekidamo čekanje koje je trajalo 81 godinu. Pravo na grob je ljudsko pravo, a pravo obitelji naroda da znaju gdje počivaju njihovi mrtvi je civilizacijska obveza svake uređene države”, poručio je.

Podsjetio je kako je upravo zato Ministarstvo hrvatskih branitelja posljednjih godina sustavno nastavilo istraživanja i pronalazak masovnih i pojedinačnih grobnica. **Od 2016. provedeno je 635 terenskih izvida i istraženo 96 lokacija i pronađeni su posmrtni ostaci najmanje 2300 žrtava. Među istraženim lokacijama su Jazovka, Gračani, Gospić, Brdovec, Tuškanac, Macelj, Senj, Garešnica, Sveta Nedelja, Novi Marof i druge.**

Naglasio je da potraga nije ograničena državnim granicama te je zahvalio Republici Sloveniji na suradnji koja je omogućila povratak 500 hrvatskih žrtava u domovinu. „Granica ih je razdvojila od smrti. Macelj ih danas ponovno povezuje. Ubili su ih, a zatim pokušali izbrisati trag da su ikad postojali. Danas svjedočimo da nisu uspjeli, pronašli smo ih i vratili u Hrvatsku”, istaknuo je Medved.

Naglasio i da se o zločinima totalitarnih režima treba govoriti na temelju činjenica, bez straha i bez umanjivanja bilo kojeg zločina. Posebno se osvrnuo na poratne komunističke likvidacije i potrebu da se o njima govori otvoreno. „Ne činimo to da bismo ponovno otvarali stare podjele, činimo to da zato da bismo zatvorili otvorene rane istinom”, poručio je.

Podsjetio je kako je na području Hrvatske i Slovenije još postoje brojne lokacije

masovnih grobnica te da će se njihovo istraživanje nastaviti. Istaknuo je i da potraga za 1725 osoba nestalih u Domovinskom ratu ostaje prioritet Ministarstva hrvatskih branitelja.

Svetu misu zadušnicu i posljednji ispraćaj predvodio je vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj, monsinjor Jure Bogdan, koji je u propovijedi kazao kako suhe kosti naših sunarodnjaka i drugih ljudi polagano i nezaustavljivo 'izranjaju iz podzemlja, izlaze na vidjelo, nijemo progovaraju, postavljaju pitanja, traže odgovore'. Rekao je kako raduje činjenica da i ti ljudi konačno imaju pravo na grob, molitveni spomen i svoje ljudsko dostojanstvo.

„Desetljećima nisu imali groba nad kojim bi netko zastao, zapalio svijeću, izgovorio molitvu. Zatočeni, izmučeni, umoreni bez suda samo zato što su drugačije mislili i željeli, bačeni su jame i vrtače te skriveni i zatrpani u rovovima kao najopasniji otpad o kojemu nitko ništa ne smije znati”, istaknuo je. Jedini totalitarni sustav koji je to ozbiljno pokušao bio je ujedno i najambiciozniji i najkrvaviji, dodao je.

„Marksizam, lenjinizam. Kad vlast uspije terorom spriječiti svaku raspravu, zavarava se da je uspjela potisnuti pojedinačna sjećanja kojima je ipak najmanja mogućnost dovoljna da oblikuje kolektivnu svijest”, istaknuo je dodavši kako se duhovi prošlosti na kraju ipak dovuku iz špilja, jama i rovova da se s njima suoči sadašnjica.

„Današnjim ukopom ovim pokojnicima vraćamo ono što im pripada. Više nisu skrivene i zaboravljene kosti, nego pokojni ljudi, osobe za koje se moli na konkretnom mjestu i kojima se iskazuje pijetet”, poručio je monsinjor Bogdan.

Tim činom Republika Hrvatska odala je počast žrtvama i osigurala im dostojan pokop na hrvatskom tlu, nastavljajući rad na pronalasku, ekshumaciji i identifikaciji posmrtnih ostataka hrvatskih žrtava stradalih tijekom Drugog svjetskog rata i poraća. Nakon današnjeg ukopa Macelj je mjesto počinka 1747 žrtava i trajno svjedočanstvo jednog od najtežih razdoblja hrvatske povijesti.

Danas Europski dan sjećanja na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima - nacizma, fašizma i komunizma

U nedjelju je Europski dan sjećanja na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima - nacizma, fašizma i komunizma, koji se u Hrvatskoj od 2011. obilježava kao spomendan, čime se pridružila većini zemalja EU-a radi promišljanja osjetljivih i kompleksnih pitanja zajedničke povijesti.

Hrvatski sabor proglasio je 23. kolovoza spomendanom na žrtve totalitarnih i autoritarnih režima u Republici Hrvatskoj koji se obilježava od 2011. godine.

Stupanjem na snagu novog Zakona o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u RH 1. siječnja 2020., taj spomendan obilježava se pod nazivom Europski dan sjećanja na žrtve svim totalitarnih i autoritarnih režima - nacizma, fašizma i komunizma.

Time se Hrvatska pridružila većini zemalja članica EU-a u kojima se, na preporuku Europskog

parlamenta, potiče na promišljanje osjetljivih i kompleksnih pitanja zajedničke povijesti i njezina očuvanja kako bi sljedeće generacije mogle iz nje učiti i graditi suživot na temeljima demokracije i uvažavanja temeljnih prava.

Europski parlament je u svojoj preporuci naglasio da svaka zemlja prilagodi vrijeme i način obilježavanja sjećanja na žrtve totalitarnih režima vlastitoj povijesti i tradiciji.

Hrvatska se tako pridružila Estoniji, Latviji, Litvi, Sloveniji i Švedskoj obilježavanjem 23. kolovoza, Europskog dana sjećanja na žrtve totalitarnih i autoritarnih režima, dok neke druge članice obilježavaju 27. siječnja - Međunarodni dan sjećanja na žrtve holokausta.

Europski dan sjećanja na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima utvrđen je Deklaracijom Europskog parlamenta o proglašenju 23. kolovoza europskim danom sjećanja na žrtve staljinizma i nacizma od 23. rujna 2008. godine, a potvrđen je Rezolucijom Europskog parlamenta o europskoj savjesti i totalitarizmu od 2. travnja 2009.

Donošenjem novoga Zakona iz 2020., u dijelu koji se odnosi na sjećanje na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima, Hrvatska se usklađuje i sa stajalištima izrečenima u Rezoluciji Europskog parlamenta o važnosti europskog sjećanja za budućnost Europe od 19. rujna 2019.

Svrha obilježavanja izrečena je, među ostalima, i u točki 21. Rezolucije gdje se naglašava da bi tragična prošlost Europe i dalje trebala služiti kao moralna i politička inspiracija za suočavanje s izazovima današnjice, uključujući borbu za pravedniji svijet, stvarajući tako otvorena i tolerantna društva i zajednice koje prihvaćaju etničke, vjerske i seksualne manjine i primjenjujući europske vrijednosti na sve.

Radi dodatnog promicanja zajedničke europske kulture sjećanja u Bruxellesu se planira izgradnja paneuropskog spomenika žrtvama totalitarizama kojim će se odati počast milijunima stradalih pod nedemokratskim ideologijama 20. stoljeća - žrtvama fašizma, nacizma i komunizma.

Na ovotjednoj sjednici Vlada se odlučila uključiti u izgradnju tog spomenika financijskim doprinosom od 70.000 eura.

"Za provedbu projekta izgradnje spomenika zadužena je udruga Platforma europskog sjećanja i savjesti, a spomenik će biti smješten u Bruxellesu, gradu simbolu europskog jedinstva, demokracije i zajedničkih vrijednosti, na lokaciji neposredno uz institucije EU.", kazao je ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman. (Hina)

Komemoracija i posljednji ispraćaj 500 hrvatskih žrtava ekshumiranih iz grobnica u Slove

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 23 Kolovoz 2026 07:29

Objavljeno: Nedjelja, 23 Kolovoz 2026 07:29

Komemoracija i posljednji ispraćaj 500 hrvatskih žrtava ekshumiranih iz grobnica u Slove

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 23 Kolovoz 2026 07:29

Objavljeno: Nedjelja, 23 Kolovoz 2026 07:29

